

ENGLANTILAISTEN KIISTAT LIBERAALISESTA TYÖVÄENPOLITIIKASTA

On tunnettua, että Englannissa on kaksi työväenpuoluetta: sosialidemokraatit, joiden nimenä on nyt „Britannian sosialistinen puolue”, ja niin sanottu „Riippumaton työväenpuolue”.

Tämä kahtiajakaantuminen Englannin sosialistisessa työväenliikkeessä ei ole sattuma. Se on vanhaa alkuperää. Sen ovat aiheuttaneet Englannin historian erikoisuudet. Englannissa kapitalismi kehittyi aikaisemmin kuin missään muualla, ja Englanti oli pitkän aikaa koko maailman „tehdasverstaana”. Tämä poikkeuksellinen monopoliasema loi Englannissa suhteellisen siedettävät elinehdot *työväen-aristokratialle*, s.o. vähäiselle määrälle opin käyneitä, hyväpalkkaisia työläisiä.

Siitä johtui pikkuporvarillinen, ammattikuntalainen henki tuossa työväenaristokratiassa, joka erkani luokastaan, pyrki liberaalien perään, suhtautui pilkallisesti sosialismiin pitäen sitä „utopiana”. „Riippumaton työväenpuolue” onkin liberaalisen työväenpolitiikan puolue. Aivan oikein sanotaan, että tuo puolue on „riippumaton” vain sosialismista, mutta liberalismista se on kovasti riippuvainen.

Englannin monopoli on viime aikoina lopullisesti järkkynyt. Entiset verrattain siedettävät elinehdot ovat elinkustannusten kalleuden vuoksi vaihtuneet äärimmäiseen kurjuuteen. Luokkataistelu kärjistyy tavattomasti, ja tämän kärjistymisen ohella opportunistin tukipohja järkkyy, järkkyy se entinen perusta, jolla liberaalisen työväenpolitiikan aatteet työväenluokkaan levisivät.

Niin kauan kuin nuo aatteet olivat vallalla Englannin työväen huomattavassa osassa, kahtiajakaantumisen ehkäi-

seminen työväen keskuudessa ei voinut tulla kysymykseenkään. Yhtenäisyyttä ei *saada aikaan* fraaseilla ja toivomuksilla, niin kauan kuin sosialidemokratian taistelua liberaalista työväenpolitiikkaa vastaan ei vielä ole käyty loppuun. Mutta *nyt* tuo yhtenäisyys alkaa todella käydä mahdolliseksi, sillä *itsessään* „Riippumattomassa työväenpuolueessa” *kasvaa protesti* liberaalista työväenpolitiikkaa vastaan.

Meillä on edessämme tuon puolueen virallinen selostus sen viimeksi pidetystä edustajakokouksesta, „XX vuosikonferenssista”, joka pidettiin Merthyriissä toukokuun 27 ja 28 pnä 1912. Erittäin mielenkiintoinen on tuossa selostuksessa keskustelu „parlamenttitaktiikkaa” koskevasta kysymyksestä; — itse asiassa se oli keskustelua syvällisemmästä kysymyksestä, sosialidemokraattisesta ja liberaalisesta työväenpolitiikasta, vaikkeivät puhujat käyttäneetkään näitä sanontoja.

Keskustelun edustajakokouksessa aloitti parlamentin jäsen Jowett. Hän esitti liberaalien tukemista vastustavan päätösehdotuksen, josta kerromme heti tarkemmin, ja hänen hengenheimolaisensa, joka kannatti hänen päätöslauselmaansa, Conway sanoi suoraan: „tavallinen työläinen kysyy aina: onko työväenpuolueella parlamentissa oma itsenäinen linjansa?” Työväen keskuudessa voimistuu epäily, että työväenpuolue on liberaalien „pauloissa”. „Maassa leviää yhä enemmän se käsitys, että työväenpuolue on yksinkertaisesti liberaalipuolueen siipi”. Mainittakoon, että parlamentissa „työväenpuolueen” muodostavat myöskin ammattiliittojen läpiviemät edustajat *eivätkä ainoastaan* ne edustajat, jotka kuuluvat „Riippumattomaan työväenpuolueeseen”. Sellaiset edustajat sanovat itseään työväen edustajiksi ja „työväenpuolueen” jäseniksi, vaikka *eivät kuulukaan* „Riippumattomaan työväenpuolueeseen”. Englannin opportunistit ovat toteuttaneet sen, mihin muiden maiden opportunistit niin usein kallistuvat, nimittäin ovat yhdistäneet opportunistiset „socialistiset” edustajat muka puolueettomien ammattiliittojen edustajain kanssa. Surullisen kuuluisa „laaja työväenpuolue”, josta muutamat men-shevikit puhuivat meillä vuosina 1906—1907, on toteutettu Englannissa ja vain Englannissa.

Antaakseen katsomuksilleen käytännöllisen ilmaisumuodon Jowett ehdotti päätöslauselman. Se oli laadittu aito

„englantilaiseen” tapaan: ei mitään yleisiä periaatteita (englantilaiset ovat ylpeitä „käytännöllisyydestään” ja heillä ilmenevästä vastenmielisyydestä yleisiin periaatteisiin; tämä on samaisen ammattikuntahengen ilmaus työväenliikkeessä). Päätöslauselma kehotti alahuoneen työväenryhmää *ignoroimaan* (jättämään huomiotta) *kaikki sellaiset uhkaukset*, että liberaalinen ministeristö saattaa jäädä vähemmistöksi ja niin muodoin sen on pakko erota,— ja *äänestämään jokaisesta kysymyksestä järkähtämättömästi* (steadfastly), *niin kuin asian olemus ansaitsee* (on the merits of the questions).

Päätöslauselmallaan Jowett „tarttui härkää sarvista”. Englannin liberaalinen ministeristö, kuten koko liberaalinen puoluekin, uskottelee työläisille kaikin tavoin: on yhdistettävä voimat taantumusta vastaan (s.o. konservatiivista puoluetta vastaan); on varjeltava liberaalista enemmistöä, joka saattaa huveta, elleivät työläiset äänestä liberaalien kanssa; työläisten ei pidä eristäytyä, heidän täytyy tukea liberaaleja. Ja niinpä Jowett asettaa kysymyksen selvästi: äänestäkää „järkähtämättömästi”, älkää välittäkö liberaalisen ministeristön kukistumisuhkasta, älkää äänestäkö niin kuin liberaalisen puolueen etu vaatii, vaan niin kuin asian olemus ansaitsee, t.s. — marxilaisella kielellä sanottuna — harjoittakaa itsenäistä proletaarista luokkapoliitikkaa älkääkään liberaalista työväenpolitiikkaa.

(„Riippumattoman työväenpuolueen” riveissä marxilaisuus on *periaatteessa* hylätty, ja sen vuoksi marxilainen kieli ei ole siellä lainkaan käytännössä.)

Puolueessa valta-asemassa olevat opportunistit hyökkäsivät heti Jowettin kimppuun. Ja — mikä kuvaava seikka! — hyökkäsivät nimenomaan kuin opportunistit, kiertoteitse, metkuillen. He eivät halunneet sanoa *suoraan* kannattavansa liberaalien tukemista. He ilmaisivat ajatuksensa *ylimalkaisin fraasein*, mainiten välttämättä työväenluokan „itsenäisyydestä”. Niin, aivan samoin kuin meidän likvidaattorimme, jotka pitävät aina erikoisen kovaa ääntä työväenluokan „itsenäisyydestä” juuri niinä hetkinä, jolloin he *todellisuudessa* valmistautuvat vaihtamaan tuon itsenäisyyden liberaaliseen työväenpolitiikkaan.

Opportunistisen enemmistön edustaja Murray esitti seuraavansisältöisen „korjausehdotuksen”, s.o. vastapäätöslauselman:

„Konferenssi toteaa, että saavuttaakseen paremmin tarkoituseränsä työväenpuolueen on otettava kuten ennenkin huomioon kaikki taktiikkansa mahdolliset tulokset ja seuraukset, niin välittömät kuin välillisetkin, unohtamatta hetkeksikään, että suunnan antajina sen päätöksille on pidettävä yksinomaan sen omaa puolue-etua ja pyrkimystä sen tarkoituserien saavuttamiselle otollisten tapausten lukumäärän lisäämiseen”.

Vertailkaa molempia päätöslauselmia. Jowettilla on selvä vaatimus, että on luovuttava liberaalien tukemisen politiikasta, Murraylla sisällyksettömiä yleisiä puheenparsia, jotka tuntuvat varsin hyviltä ja ensi silmäyksellä kiistattomilta, mutta *todellisuudessa* verhoavat *nimenomaan* liberaalien tukemisen politiikkaa. Jos Murray olisi tutustunut Marxiin ja esiintyisi marxilaisuutta kunnioittavien henkilöiden edessä, niin hän ei kainostelisi höystää opportunistiaan marxilaisilla sanoilla ja puhua, että marxilaisuus muka vaatii ottamaan varteen kunkin tapauksen kaikki konkreettiset seikat, että me emme sido käsiämme, että varjellesamme itsenäisyyttämme me „käytämme hyväksi konflikteja”, „tartumme” kyseisen valtakomennon „ristiriitojen akilleenkantapäähän” j.n.e. j.n.e.

Opportunismi voidaan tuoda esiin *minkä* opin termeillä *tahansa*, *muun muassa marxilaisuudenkin* termeillä. „Marxilaisuuden kohtaloiden” koko omalaatuisuus Venäjällä onkin juuri siinä, ettei ainoastaan työväenpuolueen opportunisti, vaan myös liberaalisen puolueen opportunisti (Izgojev ja kumpp.) koristautuu mielellään marxilaisuuden „*termeillä*”! Mutta tämä sanottakoon sulkeissa. Palaamme Merthyriin.

Jowettia kannatti puheessaan MacLachlan.

„Missä ovat poliittisen puolueen edut?” sanoi hän. „Siinäkö vain, että saadaan säilytetyksi edustajanpaikat alahuoneessa? Jos pidetään silmällä todella puolueen etuja, niin työmiehet ja työläisnaiset parlamentin ulkopuolella on otettava lukuun aivan samoin kuin edustajatkin parlamentissa. Me olemme sosialistinen järjestö. Meidän on noudatettava poliittisessa toiminnassamme omia periaatteitamme”.

Ja MacLachlan vetosi Haswellin vankilan tapahtuman johdosta suoritettuun äänestykseen: vankilaan teljetty poika oli räähätty kuoliaaksi. Välikysymys parlamentissa. Liberaalista ministeristöä uhkaa romahdus: Englanti ei ole Preussi, ja vähemmistöön jäänyt ministeristö jättää eroanomuksen. Ja niinpä työväenedustajat, pelastaakseen

ministeristön, äänestävät räökkääjän julistamista syyttömäksi.

Työväenpuolue — sanoi MacLachlan — ottaa aina huomioon, miten sen äänestys vaikuttaa hallituksen kohtaloon. Näkkääs, ministeristö kukistuu — parlamentti lasketaan hajalle — määrätään uudet vaalit. Mutta sitä ei pidä pelätä. Ministeristöjen kukistumisen ja uusien vaalien määräämisen tuloksena olisi *molempien porvarillisten puolueiden yhdistäminen* (MacLachlan sanoi yksinkertaisesti „molempien puolueiden” ilman „porvarillinen”-sanaa: englantilaiset eivät pidä marxilaisista termeistä!). *Mutta mitä pikemmin nämä molemmat puolueet yhdistyisivät, sitä parempi se olisi meidän liikkeellemme.* Mitä propagandistimme puhuvat, sitä on parlamenttiedustajiemme toteutettava elämässä. Niin kauan kuin asia ei ole näin, tory-työläinen (s.o. konservatiivi) *ei ikinä usko liberaalisen puolueen ja työväenpuolueen välillä olevan mitään eroa.* Käykönpä vaikka niinkin, että me menetämme kaikki paikat parlamentissa, mutta jos puollamme periaatteitamme, niin siitä on oleva enemmän hyötyä kuin pinnistyksistä olla liberaalisen hallituksen mieliksi saadaksemme siltä myönnytyksiä!

Keir Hardie, parlamentin jäsen, on puolueen johtaja. Hän kieräilee ja luikertelee...

„Varsinaista heiluritulannetta ei meillä parlamentissa ole: liberaalit irlantilaisien kanssa ovat voimakkaammat kuin toryjen ja työläisten liitto... Haswellissä tapahtunutta räökkäystä koskevassa jutussa äänestettiin hallituksen puolesta siksi, että olin vakuuttunut sellaisen äänestyksen oikeellisuudesta itse asian kannalta enkä hallituksen tukemisen tähden. Räökkäystä oli epäilemättä ollut, ja me kaikki parlamenttiin mennessämme olimme päättäneet äänestää hallitusta vastaan. Mutta parlamentissa kuuntelimme vastapuolta, ja osoittautui, että vaikka esimies onkin syyllinen julmuuteen, niin laitos yleensä on kuningaskunnan parhain. Näin muodoin olisi ollut väärin äänestää hallitusta vastaan... (Niin pitkälle ovat Englannin opportunistit saattaneet Työväenpuolueen: johtajaa ei vihelletty tuollaisista puheista alas, vaan kuunneltiin levollisesti!)...

Syy ei ole „Riippumattoman työväenpuolueen” jäsenissä. Työväenpuolueeseen liittyi hiilenkaivajain federaatio, ja kun hiilenkaivajien edustajat yhtyivät työväenryhmään, niin *osoittautui, että he ovat liberaaleja.* Eivätkä he muuttaneet katsomuksiaan. He yhtyivät Työväenpuolueeseen *vain nimellisesti!*...

Jowettin päätöslauselma vie koko parlamentarismen järjestelmän aivan mahdolltomuuksiin. Jokaisen äänestyksen seuraukset on välttämättä otettava huomioon.

...Minä kehottaisin hylkäämään sekä päätöslauselman että korjaus ehdotuksen” (!!!)

Lansbury kannattaa Jowettin päätöslauselmaa:

„Keir Hardie yritti turhaan esittää sen typerän naurettavassa asussa, ikään kuin se kehottaisi äänestämään eri kysymyksistä ottamatta varteen kaikkia asianhaaroja. Päätöslauselma kehottaa olemaan ottamatta lukuun *vain* sitä näkökohtaa, millainen on oleva äänestyksen tulos hallituksen kestävyyyden suhteen. Minä tulin sosialismiin sen jälkeen, kun aloin inhota niiden poliittisten liikemiesten menettelytapoja, jotka pitävät alahuonetta kourissaan yksityiskokouksilla ja „suuntaamalla” edustajia. Ja kokemukseni on minulle osoittanut, että jokaista herätettyä kysymystä on pohdittu nimenomaan siltä kannalta, miten mikin äänestys vaikuttaa hallituksen kohtaloon.

Työväenpuolue ei voi juuri ollenkaan eristää itseään liberaalisesta puolueesta. En tiedä sellaista lainsäädännön kysymystä, missä Työväenpuolueen olisi onnistunut erottautua liberaaleista. Työväenvakuumusta koskevassa kysymyksessä me puolueena olimme hallituksen kiinteänä elimellisenä osana. Työväenpuolue äänesti koko ajan hallituksen ja sen lakiluonnoksen puolesta.

Äänestys Haswellin ojennuslaitosta koskevassa kysymyksessä herättää minussa häpeäntunnetta. Pojan räikkääminen on tosiasia, poika kuoli räikkäykseen, mutta me äänestämme hallituksen puolesta puhdistaan räikkääjää syytöksestä! Meidän „patistajamme” („whips” — valvojat eli parlamenttiryhmänsä äänestystä seuraamaan valtuutetut) juoksentelivat pitkin alahuonetta kokoamassa työväenedustajia, ettei hallitus vain joutuisi tappiolle... Ihmisten totuttaminen äänestämään omaatuntoaan vastaan merkitsee kuolettavan iskun antamista demokration tulevaisuudelle synnyinmaassamme”...

Philip Snowden, parlamentin jäsen, eräs kiihkeimmistä opportunisteista, kiemurtelee kuin käärme.

„Taisteluvaistoni kutsuu minua äänestämään päätöslauselman puolesta, mutta terve järkeni, älyni, kokemukseni kehottaa minua äänestämään vastaan. Myönnän, että nykyisellä parlamenttijärjestelmällä on demoralisoiva vaikutus niihin, jotka ovat tulleet parlamenttiin idealismin ja poliittisen innostuksen kannustamina, mutta en luule, että Jowettin päätöslauselman hyväksyminen saisi aikaan oleellisen muutoksen. Asian olemusta käsiteltäessä ei saa rajoittaa yksistään vain tämän tapauksen asianhaaroihin. On kysymyksiä, jotka ovat Työväenpuolueelle tärkeämpiä kuin mitkään äänestyksen seuraukset hallitukselle — sellainen on esim. naisten äänioikeutta koskeva kysymys, — mutta saako olla välittämättä äänestysten seurauksista missä tahansa pikku kysymyksessä? Sellainen politiikka tekisi tiheät yleiset vaalit välttämättömiksi, ja yleisölle ei mikään ole sen vastenmielisempää... Poliitiikka on kompromissi”.

Äänestyksessä annettiin päätöslauselman puolesta 73 ääntä ja *vastaan* 195.

Opportunistit pääsivät voitolle. Se ei ole ihmeteltävää sellaisessa opportunistisessa puolueessa kuin on Englannin

„Riippumaton työväenpuolue”. Mutta se, että opportunisti herättää oppositiota tuon puolueen omissa riveissä,— se on nyt lopullisesti todettu tosiasia.

Opportunistin vastustajat menettelivät monin verroin oikeammin kuin menettelevät useinkin heidän hengenheimolaisensa Saksassa, jotka puolustavat opportunistien kanssa tehtäviä mätiä kompromisseja. Oman päätöslauselmansa avoin esittäminen herätti erittäin tärkeitä periaatteellisia väittelyjä, ja nämä väittelyt tekevät syvän vaikutuksen Englannin työväenluokkaan. Liberaalinen työväenpolitiikka pysyy perinnäistavan, rutiinin, opportunististen johtomiesten oveluuden varassa, mutta sen vararikko proletariaatin joukoissa on kiertämätön.

Kirjoitettu lokakuussa 1912

*Julkaistu ensi kerran
huhtikuussa 1913 aikakauslehdessä
„Prosvetshenije”, № 4
Allekirjoitus: W.*

*Julkaistaan aikakauslehdessä
tekstin mukaan*